

NỘI DUNG	Điểm
<p>Câu 1 :</p> <p><i>Những ý chính cần có :</i></p> <p>1. Một đêm giữa tháng 4 năm 1948, khi đang công tác ở Việt Bắc, Hoàng Cầm trực tiếp nghe tin giặc Pháp đánh phá quê hương mình (nằm bên bờ sông Đuống, thuộc xứ Kinh Bắc - một vùng đất trù phú và nổi tiếng vì có truyền thống văn hoá lâu đời). Ông rất xúc động và ngay đêm ấy viết bài thơ <i>Bên kia sông Đuống</i>. (“<i>Bên này</i>” là đất tự do, nơi nhà thơ đang công tác ; hướng về “<i>bên kia</i>” là quê hương ông, vùng đất bị giặc chiếm đóng và giày xéo).</p> <p>2. Hoàn cảnh ra đời nói trên giúp ta hiểu sâu thêm niềm tự hào, thương mến, nỗi đau đớn, xót xa của nhà thơ khi nói đến những giá trị văn hoá, vẻ đẹp cổ truyền, sinh hoạt bình yên và những con người thân yêu trên quê hương Kinh Bắc bị giặc tàn phá và đọa đày.</p>	<p>2,0</p> <p>1,0</p> <p>1,0</p>
<p>Câu 2 :</p> <p><i>Những ý chính cần có :</i></p> <p>1. Giới thiệu khái quát về Nguyễn Đình Thi, bài thơ <i>Đất nước</i> và đoạn thơ cần phân tích. Nguyễn Đình Thi là một nghệ sĩ đa tài. <i>Đất nước</i> là bài thơ tiêu biểu nhất cho sự nghiệp thơ ca của ông. Đoạn thơ cần phân tích nằm sau ba câu mở đầu bài thơ.</p> <p>2. Phân tích bức tranh mùa thu thứ nhất.</p> <p>- Bức tranh mùa thu thứ nhất là bức tranh mùa thu Hà Nội những năm trước Cách mạng được thể hiện ở khổ thơ đầu (in trong đề thi).</p> <p>+ Trong niềm hoài niệm của nhà thơ, mùa thu Hà Nội năm xưa với những cảnh vật thiên nhiên và con người hiện ra thật cụ thể,</p>	<p>5,0</p> <p>0,5</p>

<p>sinh động và gợi cảm. Nhà thơ đã ghi lại hình ảnh của những người Hà Nội phải rời thành phố rất đổi thân yêu ra đi, dứt khoát nhưng cũng đầy lưu luyến.</p> <p>+ Nguyễn Đình Thi đã gợi lên được cái thần thái, cái hồn của mùa thu Hà Nội năm xưa : đẹp một cách hiu hắt, vắng lặng, phảng phất buồn.</p>	
<p>- Tâm trạng của nhà thơ hiện lên qua bức tranh mùa thu này cũng phảng phất một nỗi buồn, nhớ khôn nguôi mùa thu Hà Nội.</p> <p><i>* Phân tích những chi tiết, hình ảnh, nhịp điệu... tạo nên bức tranh mùa thu Hà Nội, và qua đó làm rõ tâm trạng của nhà thơ như đã nêu.</i></p>	1,5
<p>3. Phân tích bức tranh mùa thu thứ hai.</p> <p>3.1 Bức tranh mùa thu thứ hai là bức tranh mùa thu ở chiến khu Việt Bắc trong những năm kháng chiến chống thực dân Pháp được thể hiện ở hai khổ thơ sau (in trong đề thi).</p> <p>- Bức tranh mùa thu hiện ra với những chi tiết, hình ảnh bình dị, dân dã, khoẻ khoắn và tươi sáng.</p> <p>- Không gian rộng lớn, bao la, không còn vắng lặng, hiu hắt nữa mà rộn ràng, nhộn nhịp những hoạt động.</p>	1,5
<p>3.2 Tâm trạng của nhà thơ ở hai khổ thơ sau cũng có sự biến đổi rất rõ.</p> <p>- Từ tâm trạng phảng phất một nỗi buồn hiu hắt khi hoài niệm về mùa thu Hà Nội đã chuyển sang tâm trạng hào hứng, sôi nổi, tràn ngập niềm vui trước cảnh mùa thu ở chiến khu Việt Bắc.</p> <p>- Cái <i>tôi</i> trữ tình cũng chuyển thành cái <i>ta</i>. Nhà thơ không chỉ nhân danh cá nhân mà còn nhân danh cộng đồng, nói lên niềm tự hào chính đáng, ý thức làm chủ non sông, đất nước.</p>	1,0
<p><i>* Phân tích những hình ảnh, chi tiết, nhịp điệu, cách phối hợp những câu thơ dài ngắn khác nhau, cách gieo vần, âm hưởng, giọng điệu, các biện pháp tu từ, nhất là phép điệp (điệp từ, điệp ngữ, điệp cấu trúc câu)... để làm rõ bức tranh mùa thu ở chiến khu Việt Bắc và tâm trạng của nhà thơ như đã nói ở trên.</i></p>	

Khi phân tích, cần so sánh với bức tranh mùa thu Hà Nội trước Cách mạng để làm rõ nét mới của ngòi bút Nguyễn Đình Thi khi viết về mùa thu ở chiến khu Việt Bắc (bình dị, dân dã, tràn ngập niềm vui...), đồng thời, so sánh để thấy rõ sự biến đổi tâm trạng của nhà thơ.

4. Tóm lại, cảnh thu được cảm nhận qua tâm trạng, cảm hứng về mùa thu gắn liền với cảm hứng về đất nước trong từng thời kì lịch sử, mùa thu đất trời của thời đại mới gắn liền với mùa thu cách mạng. Vì vậy, qua những bức tranh về mùa thu, có thể thấy được sự biến đổi tâm trạng của nhà thơ.

0,5

Câu 3 :

3,0

Những ý chính cần có :

1. Giới thiệu khái quát về Nam Cao, truyện ngắn *Đời thừa* và tư tưởng nhân đạo của nhà văn.

Nam Cao là nhà văn lớn. *Đời thừa* là truyện ngắn xuất sắc của ông về đề tài trí thức. Qua việc miêu tả tấn bi kịch tinh thần của Hộ, Nam Cao đã thể hiện tư tưởng nhân đạo sâu sắc và mới mẻ.

0,25

2. Tư tưởng nhân đạo sâu sắc, mới mẻ của Nam Cao trong *Đời thừa*.

2.1. Phát hiện và miêu tả sâu sắc tấn bi kịch tinh thần đau đớn của Hộ, Nam Cao đã tố cáo cái xã hội đầy đọa con người trong sự nghèo đói, vùi dập những ước mơ, làm chết mòn đời sống tinh thần và lẽ sống cao đẹp của con người.

1,0

2.2. Trong khi miêu tả con người bị đẩy vào tình trạng có những hành động tàn nhẫn, Nam Cao vẫn dứt khoát không chấp nhận cái ác, vẫn kiên định giữ vững nguyên tắc tình thương của mình. Điều đáng quý là, mặc dù sống trong đau đớn và bế tắc, có lúc mong muốn được giải thoát để lo sự nghiệp cho riêng mình, nhưng Hộ không chấp nhận sự tàn nhẫn, và cũng không thể vứt bỏ tình thương. Cứ mỗi lần vi phạm vào lẽ sống tình thương, Hộ lại dằn vặt, ăn năn, hối hận, tự đấu tranh để vượt lên. Những giọt nước mắt đầy ân hận và xót thương của Hộ ở cuối tác phẩm đã cho ta thấy rõ điều đó.

1,0

2.3. Trước Cách mạng, Nam Cao thuộc thế hệ nhà văn từ 1930

đến 1945 đã thức tỉnh sâu sắc về ý thức cá nhân, về sự tồn tại có ý nghĩa của mỗi cá nhân trên đời. Với *Đời thừa*, Nam Cao là nhà văn đồng tình với khát vọng được cống hiến, được sáng tạo của người nghệ sĩ chân chính. Qua tấn bi kịch tinh thần của nhân vật Hộ, Nam Cao thể hiện khát vọng vươn tới một cuộc sống có ích, có ý nghĩa, được phát huy tận độ khả năng tiềm tàng chứa đựng trong mỗi con người.

0,5

3. Tóm lại, tư tưởng nhân đạo thấm nhuần trong sáng tác của Nam Cao. Ở đây, một mặt, nhà văn kế thừa tư tưởng nhân đạo truyền thống, mặt khác lại có thêm những nét sâu sắc, mới mẻ. Nam Cao xứng đáng là nhà văn hiện thực xuất sắc, nhà nhân đạo chủ nghĩa lớn.

0,25

Điểm toàn bài : 10,0

LƯU Ý CHUNG :

- *Thí sinh có thể trình bày, sắp xếp ý theo những cách khác nhau, miễn là bài làm đủ ý, có hệ thống và chặt chẽ.*
- *Ở Câu 2, thí sinh có thể không cần phân tích tách bạch giữa bức tranh mùa thu và tâm trạng nhà thơ, mà có thể kết hợp, xen kẽ những nội dung đó trong quá trình phân tích.*
- *Phân thang điểm trên đây ghi điểm tối đa cho mỗi ý. Nếu thí sinh chưa đáp ứng được những yêu cầu về kĩ năng làm bài, thì không thể đạt số điểm này. Như vậy, bên cạnh yêu cầu về kiến thức còn có yêu cầu về kĩ năng làm bài, năng lực diễn đạt...*
